

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ennakoperintälain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ennakoperintälakia.

Esityksen mukaan verovuoden verokortit ja ennakonpidätysprosentit tulisivat voimaan 1. tammikuuta alkaen. Lisäksi Verohallinto voisi ennakonpidätysprosenttien laskennassa ottaa huomioon myös yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot, jos ne olisi huomioitu aiemmin verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa.

Ehdotetuilla muutoksilla sujuvoitettaisiin veronkantoa, parannettaisiin verotuksen ennakoitavuutta sekä edistettäisiin veronkannon digitalisoitumista. Verokorttimenettelyä uudistettaisiin lisäämällä menettelyn sujuvuutta, ymmärrettävyyttä ja sähköisiä toimintatapoja. Uudistuksella vähennettäisiin kansalaisten tarvetta verokorttimuutoksiin ja muutosverokorttien käsittelystä suoritusten maksajille aiheutuvaa työtä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuoden 2025 ennakoperinnässä.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	3
2.1 Nykytila	3
2.1.1 Ennakkopidätyksen laskentaperusteiden ja verokorttien voimaantulo	3
2.1.2 Muutoksenhaku pidätysprosenttia koskeviin päätöksiin	7
2.1.3 Ennakkokannon alaiset tulot ennakkopidätyksen laskentaperusteissa	7
2.2 Nykytilan arviointi	8
2.2.1 Ennakkopidätyksen laskentaperusteiden ja verokorttien voimaantulo	8
2.2.2 Ennakkokannon alaiset tulot ennakkopidätyksen laskentaperusteissa	10
3 Tavoitteet	10
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	11
4.1 Keskeiset ehdotukset	11
4.1.1 Ennakkopidätyksen laskentaperusteiden ja verokorttien voimaantulo	11
4.1.2 Ennakkokannon alaiset tulot ennakkopidätyksen laskentaperusteissa	12
4.2 Pääasialliset vaikutukset	13
4.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen	13
4.2.2 Vaikutukset verovelvollisille	13
4.2.3 Yritysvaikutukset	14
4.2.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	14
5 Lausuntopalaute	14
6 Säännöskohtaiset perustelut	15
7 Lakia alemman asteinen sääntely	17
7.1 Ennakkoperintäasetus	17
7.2 Verohallinnon päätökset	18
8 Voimaantulo	18
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	18
9.1 Hyvän hallinnon takeet ja oikeusturvavaatimus	18
9.2 Omaisuuden suoja	19
9.3 Lakiehdotuksen 10 ja 18 §:n arviointia edellä mainittujen perusoikeuksien näkökulmasta	19
9.3.1 Johdanto	19
9.3.2 Perusverokortin voimaantulo ja soveltaminen 1. tammikuuta alkaen	19
9.3.3 Muutosverokortin välitön voimaantulo ja soveltaminen	21
9.3.4 Arvio säätämisyjärjestyksestä	22
LAKIEHDOTUS	23
Laki ennakkoperintälain muuttamisesta	23
LIITTEET	25
RINNAKKAISTEKSTI	25
Laki ennakkoperintälain muuttamisesta	25
ASETUSLUONNOS	28
Valtioneuvoston asetus ennakkoperintäasetuksen 4 §:n muuttamisesta	28

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Ehdotetut muutokset toteuttavat pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaa, jonka mukaan hallitus sujuvoittaa veronkantoa, parantaa verotuksen ennakoitavuutta sekä jatkaa veronkannon digitalisoitumista.

Ehdotukset ovat osa laajempaa ennakoperinnän kehittämiskokonaisuutta, jolla pyritään parantamaan ennakoperinnän ymmärrettävyyttä, vähentämään kansalaisten asiointitarvetta ja lisäämään digitaalisia toimintatapoja. Verokorttien voimaantulon varhentamisesta on tehty Verohallinnossa asiakasymmärrys- ja sidosryhmäselvitykset, joilla on selvitetty kansalaisten ja suoritusten maksajien odotuksia ja valmiutta ehdotettuihin muutoksiin.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa.

Esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 7.3.–3.4.2024. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämältä ja muilta sidosryhmiltä, yhteensä 14 taholta. Lausuntoaika poikkesi säädösvalmistelun kuulemisoppaan mukaisesta pääsäännöstä, jonka mukaan kirjallisten lausuntojen antamiseen varataan aikaa vähintään kuusi viikkoa, koska esityksessä ehdotetut muutokset ennakoperintämenettelyyn edellyttävät järjestelmämuutoksia Verohallinnolta ennen vuoden 2025 verokorttien muodostamista marraskuussa 2024. Lausuntoaika asetettiin pääsääntöä lyhyemmäksi, jotta varmistuttaisiin siitä, että esitys ehdittäisiin käsitellä eduskunnassa ja lakimuutokset vahvistaa siten, että Verohallinnolla on riittävästi aikaa toteuttaa tarvittavat järjestelmämuutokset. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat mukaan lukien lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella VM009:00/2024.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Nykytila

2.1.1 Ennakonpidätyksen laskentaperusteiden ja verokorttien voimaantulo

Ennakoperintälain (1118/1996) 3 §:n 1 momentin mukaan ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos ennakonkannossa veroa ei vähäisyytensä vuoksi määrätä maksettavaksi, se voidaan kuitenkin ottaa huomioon verovelvollisen ennakonpidätyksessä.

Ennakonpidätys voidaan ennakoperintälain 4 §:n 1 momentin mukaan kuitenkin toimittaa verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun Verohallinnon määräämin muutoksin edelliseksi vuodeksi vahvistettujen veroperusteiden mukaan, jos Verohallinto välttämättömistä syistä niin määrää. Sääntely on ollut tarpeen, koska ennakonpidätysprosentteja ei ole aiemmin voitu laskea ja toimittaa suoritusten maksajille ja verovelvollisille verovuoden veroperusteiden vahvistumisen ja verovuoden alun välisessä ajassa siten että ennakonpidätys olisi voitu toimittaa verovuoden veroperusteiden mukaisesti jo verovuoden alusta alkaen. Edellisen verovuoden ennakonpidätysperusteiden soveltamisen vaikutus otetaan nykyisin kaavamaisesti huomioon verovuoden ennakoperinnän laskentaperusteita määrättäessä.

Ennakkoperintälain 6 §:n 1 momentissa säädetyn valtuuden nojalla Verohallinto määrää ennakonpidätyksen ja ennakoverojen tarkemmat laskentaperusteet sen mukaan kuin lain 3 ja 4 §:ssä säädetään siltä osin kuin niistä ei säädetä ennakkoperintälaissa, muualla lainsäädännössä tai asetuksessa.

Verohallinto määrää ennakonpidätyksen ja ennakoverojen laskentaperusteet vuosittain annettavilla Verohallinnon päätöksillä.¹ Verohallinto on vakiintuneen käytännön mukaisesti määrännyt kalenterivuodelle määrättyt ennakonpidätyksen laskentaperusteet sovellettavaksi 1. helmikuuta ja sen jälkeen maksettuihin suorituksiin.

Verohallinto on antanut vuosittain ennakkoperintälain nojalla myös päätöksen kalenterivuonna sovellettavien ennakonpidätysperusteiden voimaantulosta.² Päätöstä sovelletaan ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitettuun palkkaan ja lain 25 §:ssä tarkoitettuun työ- ja käyttökorvaukseen, jos suorituksen saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin sekä eläkkeeseen, etuuteen ja muuhun ennakonpidätyksen alaiseen suoritukseen, jonka ennakonpidätyksen määrästä ei ole säädetty asetuksella. Vakiintuneen käytännön mukaisesti Verohallinto on määrännyt tammikuussa maksettavasta suorituksesta yleisesti verovelvolliselta toimitettavan ennakonpidätyksen toimitettavaksi lähtökohtaisesti edellisen vuoden päättyessä voimassa olleiden ennakonpidätysprosenttien mukaisesti siten, että verokortin tulorajaa sovellettaessa ei oteta huomioon edellisenä vuonna maksettuja suorituksia ja ennakonpidätyksiä. Jos verovelvollisella kuitenkin on ollut tammikuussa voimassa oleva kyseiselle vuodelle määrätty muutosverokortti, on ennakonpidätys määrätty toimitettavaksi sen mukaisesti.

Rajoitetusti verovelvolliselta ennakonpidätys on määrätty toimitettavaksi lähtökohtaisesti suorituksen maksuvuoden ennakonpidätysperusteiden mukaisesti. Rajoitetusti verovelvolliselle tammikuussa maksettuihin eläkkeeseen on kuitenkin voitu soveltaa edellisen vuoden päättyessä voimassa ollutta ennakonpidätysprosenttia, kuten yleisesti verovelvollisten verotuksessa.

Verohallinto on päätöksellään vakiintuneesti määrännyt myös siitä, että laskettaessa ennakonpidätyksen määrää 1. helmikuuta tai sen jälkeen voimaan tulleen verokortin mukaisesti,

¹ Verohallinnon päätös ennakonpidätysprosenttien laskentaperusteista palkkatuloa varten ja ennakonkannossa määrättävän ennakoveron laskentaperusteista vuodelle 2024: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47363/verohallinnon-p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s-ennakonpid%C3%A4tysprosenttien-laskentaperusteista-palkkatuloa-varten-ja-ennakonkannossa-m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4tt%C3%A4v%C3%A4n-ennakoveron-laskentaperusteista-vuodelle-2024/>; Verohallinnon päätös ennakonpidätysprosenttien laskentaperusteista eläkettä ja eläkkeensaajan palkkatuloa varten sekä ennakonkannossa määrättävän ennakoveron laskentaperusteista vuodelle 2024: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47176/verohallinnon-paatos-ennakonpidatysprosenttien-laskentaperusteista-elaketta-ja-elakkeensaajan-palkkatuloa-varten-seka-ennakonkannossa-maarattavan-ennakoveron-laskentaperusteista-vuodelle-2024/>; Verohallinnon päätös rajoitetusti verovelvollisen eläkkeensaajan ennakonpidätysprosenttien ja ennakonkannossa määrättävän ennakoveron laskentaperusteista vuodelle 2024: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47216/verohallinnon-paatos-rajoitetusti-verovelvollisen-elakkeensaajan-ennakonpidatysprosenttien-ja-ennakonkannossa-maarattavan-ennakoveron-laskentaperusteista-vuodelle-2024/>

² Verohallinnon päätös vuonna 2024 sovellettavien ennakonpidätysperusteiden voimaantulosta (980/2023)

ei tammikuussa maksettuja suorituksia eikä niistä toimitettuja ennakonpidätyksiä oteta huomioon.

Verohallinto laskee vuosittain enakkoperinnän peruslaskennan massamenettelyssä ennakonpidätysprosentit, jotka merkitään verovelvollisten peruslaskennan verokortteihin (jäljempänä *perusverokortti*), sekä enakkoverot. Perusverokorttien ja enakkoverojen muodostaminen verovuodelle aloitetaan, kun kunnat ja seurakunnat ovat verovuotta edeltäneen vuoden marraskuun 17. päivään mennessä ilmoittaneet Verohallinnolle verovuonna sovellettavat tuloveroprosentit, eduskunnan valtiovarainvaliokunta on antanut mietinnön tulevan vuoden tuloverotuksen perusteita koskevaan hallituksen esitykseen ja muut tuloverotuksen perusteet, kuten sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja päivärahamaksun maksuprosentit sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen määrät tulevalle vuodelle ovat varmistuneet.

Vuodelle 2024 muodostettiin enakkoperinnän peruslaskennassa yhteensä noin 4,9 miljoonalle verovelvolliselle noin 6,3 miljoonaa perusverokorttia ja 340 000 enakkoveroa. Enakkoperinnän peruslaskennan päätökset, perusverokortit ja enakkoverot muodostettiin vaiheittain 26.11.2023–11.12.2023 välisenä aikana. Vuoden 2024 peruslaskennan perusverokortti- ja enakkoverotiedot ja niitä koskevat päätökset olivat verovelvollisten saatavilla sähköisessä OmaVero-palvelussa niiden muodostamista seuraavana päivänä. Tiedot ja päätökset olivat siten saatavilla kaikilla verovelvollisilla viimeistään 12.12.2023. Verovelvollisen oli mahdollista hakea ennakonpidätysprosentin tai enakkoveron muuttamista ja saada muutoslaskennassa laskettu muutosverokorttiin merkitty ennakonpidätysprosentti heti sen jälkeen, kun hänen enakkoperinnän peruslaskennan päätöksensä oli muodostettu.

Perusverokorttien ja muutosverokorttien tiedoksiantoon sovelletaan verotusmenettelystä annetun lain 26 c §:n (1558/1995) 1 momenttia, jonka mukaan verotuspäätös, päätös oikaisuvaatimukseen ja muu asiakirja on toimitettava tiedoksi verovelvolliselle. Saman pykälän 3 momentin mukaan Verohallinnon tai verotuksen oikaisulautakunnan päätös, jonka tiedoksisaannista alkaa kulua muutoksenhakuaika, sekä muut Verohallinnon asiakirjat voidaan antaa tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:ssä tarkoitettuna tavallisena tiedoksiantona. Hallintolain 59 §:n 1 momentin mukaan tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Saman pykälän 2 momentin mukaan vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Verotusmenettelystä annetun lain 26 c §:n 4 momentissa säädetään lisäksi Verohallinnon mahdollisuudesta antaa päätöksiä ja muita asiakirjoja tiedoksi ainoastaan sähköisessä menettelyssä. Säännöksen mukaan Verohallinto voi antaa saman pykälän 1 ja 3 momentissa tarkoitettut päätökset ja muut asiakirjat tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa, jos verovelvollinen on antanut siihen suostumuksen. Verovelvolliselle tai tämän valtuuttamalle lähetetään tiedoksiannosta tieto verovelvollisen tai tämän valtuuttaman ilmoittamaan sähköiseen osoitteeseen.

Marraskuussa 2023 noin 1,1 miljoonaa henkilöä oli ottanut käyttöön Suomi.fi-viestit palvelun ja viranomaispäätösten sähköisen tiedoksiannon. Heille vuoden 2024 enakkoperinnän peruslaskennan päätökset, perusverokortit ja enakkoverotiedot annettiin tiedoksi vain sähköisesti OmaVero-palvelussa. OmaVero-palvelun lisäksi postitse päätöksiä toimitettiin noin 3,8 miljoonalle verovelvolliselle, jotka eivät vielä olleet ottaneet käyttöön sähköistä tiedoksiantoa. Postitse toimitetut enakkoperinnän peruslaskennan päätökset, perusverokortit ja enakkoverotiedot tulostettiin ja toimitettiin verovelvollisille vaiheittain sitä mukaa, kun

päätöksiä muodostettiin. Postitse toimitetut ennakoperinnän peruslaskennan päätökset, perusverokortit ja ennakoverotiedot toimitettiin verovelvollisille 22.12.2023 mennessä.

Muutosverokortteja ja ennakoveroja koskevia muutoksia tehdään vuosittain noin 2,4 miljoonaa kappaletta. Pelkästään 1. tammikuuta voimaan tulevia muutosverokortteja tehdään verovelvollisten aloitteesta vuosittain noin 300 000 kappaletta.

Ennakoperintälain 10 §:n 1 momentin mukaan Verohallinto voi verovelvollista kuulematta merkitä ennakonpidätyksen määrän prosentteina suorituksen saajan verokorttiin tai siirtää tiedon suoraan ennakonpidätyksen toimittamiseen velvolliselle. Ennakoperintäasetuksen (1124/1996) 2 §:n mukaan verokortti on esitettävä työnantajalle tai muulle ennakonpidätysvelvolliselle tulon maksajalle hyvissä ajoin ennen suorituksen maksua. Verokorttia ei kuitenkaan ole tarpeen esittää suorituksen maksajalle, jos maksaja on saanut verokorttiin merkityt ennakonpidätystiedot ennakoperintälaissa tarkoitetulla tavalla Verohallinnolta.

Verohallinto siirtää valtaosan suorituksen saajien verokorttitiedoista suoraan suoritusten maksajille, jolloin verovelvollisten ei itse tarvitse toimittaa verokorttia suorituksen maksajalle. Verohallinto siirtää verovelvollisten ajantasaisia veroprosenttitietoja suoritusten maksajille sähköisen rajapinnan kautta, perusverokorttien veroprosenttitietoja suorasiirtona ja muutosverokorttitietoja eläkkeiden ja etuuksien maksajille sähköisessä välityspalvelussa. Rajapinnan kautta suorituksen maksajan on mahdollista noutaa kulloinkin voimassa olevat ajantasaiset verokorttitiedot. Menettelyssä on mahdollista hakea perusverokorttien tietojen lisäksi myös muutosverokorttitietoja verovuoden aikana. Suorasiirtomenettelyssä Verohallinto toimittaa seuraavan vuoden perusverokorttien tiedot suorituksen maksajalle kertatoimituksena joulukuussa. Muutosverokorttien sähköisessä välityksessä siirretään eläkkeiden ja etuuksien muutosverokorttitietoja etuuksien ja eläkkeiden maksajille. Muutosverokortteja toimitetaan edelleen maksajille myös postitse.

Verohallinto on vuodesta 2021 mahdollistanut verokorttitietojen siirtämisen suorituksen maksajille rajapinnan kautta ja on vaihteittain siirtymässä verokorttitietojen toimittamisesta suoritusten maksajille yksinomaan rajapintapalvelun käyttöön. Verokorttitietojen siirtämisen rajapinnan kautta oli vuoden 2023 loppuun mennessä ottanut käyttöön jo noin 195 000 suorituksen maksajaa. Rajapinta on käytössä myös pientyönantajille suunnatussa Palkka.fi-palvelussa, jota käyttävät erityisesti pienet yritykset ja kotitaloustyönantajat. Rajapinnan kautta on haettu vuoden 2023 loppuun mennessä noin 2,2 miljoonan suorituksen saajan verokorttitietoja vuodelle 2023, mikä on merkittävästi edellisvuotta enemmän. Verohallinnon keväällä 2023 tekemän sidosryhmäkyselyn mukaan monet sellaiset yritykset, jotka eivät vielä hyödynnä verokorttitietojen rajapintaa, suunnittelevat rajapinnan ottamista käyttöön. Myös eläkkeiden ja etuuksien maksajat voivat hakea eläkkeiden ja etuuksien ajantasaiset verokorttitiedot sähköisen rajapinnan kautta.

Verovuoden 2023 perusverokorttien suorasiirtomenettelyssä Verohallinto toimitti 2,2 miljoonan perusverokortin tiedot palkanmaksajille ja 6,3 miljoonan perusverokortin tiedot eläkkeiden ja etuuksien maksajille.

Ennakoperintäasetuksen 3 §:ssä säädetään ennakonpidätyksen toimittamisesta ilman verokorttia. Pykälän mukaan ennakonpidätys on toimitettava 60 prosentin suuruisena, jos suorituksen saaja ei esitä suorituksen maksajalle verokorttia eikä maksaja saa 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennakonpidätyksen toimittamista varten tarvittavia tietoja eikä ennakonpidätystä toimitettaessa ole sovellettava tässä asetuksessa tai Verohallinnon

ennakonpidätyksen määrästä antamassa päätöksessä tarkoitettuja muita ennakonpidätysprosentteja.

Ennakkoperintäasetuksen 4 §:ssä puolestaan säädetään ennakonpidätyksen toimittamistavasta. Pykälän 1 momentin mukaan ennakonpidätys on toimitettava verokorttiin merkityn ennakonpidätysprosentin ja lisäprosentin mukaan tai verokorttiin merkityn muun asianomaista tuloa koskevan ennakonpidätysprosentin mukaan. Pykälän 2 momentissa säädetään tulorajan vaikutuksesta ennakonpidätyksen toimittamisessa. Jos verokorttiin on merkitty tuloraja, ennakonpidätys toimitetaan verokorttiin merkityn ennakonpidätys- ja lisäprosentin mukaan. Ennakonpidätys lasketaan ennakonpidätyksen alaisesta tulosta ennakonpidätysprosentin mukaan verokorttiin merkittyyn tulorajaan asti ja tulorajan ylittävistä tulon osasta lisäprosentin mukaan. Maksajan on otettava tulorajassa huomioon maksettavan tulon lisäksi kaikki verokortin voimassaoloaikana maksamansa suoritukset, joihin verokorttia on käytetty.

2.1.2 Muutoksenhaku pidätysprosenttia koskeviin päätöksiin

Ennakkoperintälain 18 §:ssä säädetään ennakonpidätysprosentin uudelleen määrittämisestä. Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinto voi määrätä verovelvollisen ennakonpidätysprosentin uudelleen joko viran puolesta verovelvollista kuulematta tai verovelvollisen vaatimuksesta, jos on ilmeistä, että pidätysprosentti ei vastaa verovuodelta maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen yhteenlaskettua määrää. Saman pykälän 3 momentin mukaan ennakonpidätysprosentin uudelleen määrittämisestä koskevan päätöksen eli muutosverokorttipäätöksen perusteluina Verohallinto ilmoittaa verovelvolliselle ennakonpidätysprosentin ja antaa selvityksen laskentaperusteista. Siltä osin kuin verovelvollisen vaatimusta ei ole hyväksytty, verovelvolliselle on hänen vaatimuksestaan annettava muutoksenhakukelpoinen päätös. Tällöin annettava päätös perustellaan hallintolaissa edellytetyllä tavalla.

Ennakkoperintälain 10 §:ssä tarkoitetulla tavalla määrättyyn ennakonpidätysprosenttiin eli perusverokorttiin haetaan muutosta vaatimalla pidätysprosentin määrittämisestä uudelleen ennakkoperintälain 18 §:ssä säädetyllä tavalla. Ennakkoperintälain 48 §:n 2 momentin mukaan verovelvollinen saa hakea muutosta mainitun lain verovelvollista koskevaan päätökseen siten kuin verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään. Verotusmenettelystä annetun lain 65 a §:n 6 momentin 1 kohdan mukaan verovelvollinen saa hakea muutosta ennakkoperintälain 18 §:ssä tarkoitettuun ennakonpidätyksen uudelleen määrittämisestä ja 24 §:ssä tarkoitettuun ennakon muuttamisesta koskevaan muutoksenhakukelpoiseen päätökseen. Verotusmenettelystä annetun lain 65 a §:n 8 momentin mukaan muutosta haetaan verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimus on tehtävä 60 päivän kuluessa siitä, kun muutoksenhakija on saanut tiedon Verohallinnon päätöksestä.

Verohallinto ei kuitenkaan ennakkoperinnän vastaavuutta koskevan sääntelyn johdosta voi käytännössä määrätä ennakonpidätysprosentteja uudelleen viran puolesta verovelvollista kuulematta, vaikka ennakkoperintälain 18 §:n 1 momentin sanamuoto tämän periaatteessa mahdollistaisi. Ennakonpidätysprosentin muuttaminen viran puolesta verovelvollista kuulematta voi tulla kysymykseen ainoastaan sellaisessa poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa Verohallinnon ennakonpidätysprosentin laskentaperusteissa olisi ollut esimerkiksi laajaa verovelvollisjoukkoa koskeva virhe, jonka Verohallinto korjaisi laskemalla uudet verokortit.

Verovelvolliset hakevat vuosittain noin 2,4 miljoonaa kertaa muutosta Verohallinnon määrittämään ennakonpidätysprosenttiin hakemalla pidätysprosentin määrittämisestä uudelleen. Muutosverokortin hakemista ei ole rajoitettu ja sitä voi hakea tarvittaessa useamman kerran verovuodessa. Ennakonpidätysprosentin uudelleen määrittämisestä koskevasta päätöksestä

puolestaan on pyydetty vuosittain alle sata enakkoperintälain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettua muutoksenhakukelpoista päätöstä. Näistä muutoksenhakukelpoisista päätöksistä valtaosasta on myös tehty oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle, mutta näidenkin määrä jää vuositason alle sadan. Muutoksenhaku muutosverokortista verotuksen oikaisulautakunnalle on siten erittäin harvinaista verrattuna muutosverokortin pyytämiseen.

2.1.3 Ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätyksen laskentaperusteissa

Enakkoperintälain 2 §:n mukaan enakkoperintä toimitetaan lähtökohtaisesti ennakonpidätyksenä. Jos enakkoperintälaissa säädetään tai Verohallinto sen nojalla määrää, enakkoperintä toimitetaan ennakonkantona. Enakkoperintälain nojalla Verohallinto voi määrätä, että yhteensä enintään 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot voidaan ottaa huomioon ennakonpidätyksen perusteiden laskennassa, jolloin niistä maksettavaa veroa peritään verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisista tuloista toimitettavana ennakonpidätyksenä. Jos verovelvollisen ennakonkannon alaiset tulot ylittävät 7 000 euroa, määrätään enakkoperinnän peruslaskennassa enakkoperinnän toimittamiseksi enakkovero.

Verohallinnon päätöksissä ennakonpidätysprosenttien laskentaperusteista palkka- ja eläketuloja varten ja ennakonkannossa määrättävän enakkoveron laskentaperusteista määrätään muun ohessa enintään 7 000 euron suuristen ennakonkannon alaisten tulojen huomioimisesta ennakonpidätysprosenttien laskennassa. Lähtökohtaisesti tällaiset tulot otetaan huomioon ennakonpidätyksen laskennassa eikä niistä määrätä enakkoveroa. Ennakonkannon alaisia tuloja ei päätöksen mukaan kuitenkaan oteta huomioon ennakonpidätysprosentin laskennassa, jos ennakonpidätys- ja lisäprosentti lasketaan 10 000 tai 15 000 euron oletuspalkkatulolle tai merityötulolle taikka jos verovelvollisen ainoa ansiotulo on Suomesta ulkomaille maksettava eläke, josta määrätään pelkästään sairaanhoitomaksu Suomeen. Ennakonkannon alaisia tuloja ei huomioida ennakonpidätyksen laskennassa myöskään silloin, jos ennakonpidätysprosentti nousisi suuremmaksi kuin suurin mahdollinen ennakonpidätysprosentti (60,0). Enintään 7 000 euron suuruisia ennakonkannon alaisia tuloja ei huomioida verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa myöskään silloin, jos verovelvollinen on vaatinut enakkoperinnän toimittamista näistä tuloista ennakonkantona.

Vuoden 2023 enakkoperinnän peruslaskennassa enintään 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot, kuten esimerkiksi vuokratulot tai ulkomailta saadut eläketulot, sisällytettiin noin 356 000 verovelvollisen ennakonpidätyksen laskentaperusteisiin eikä niistä määrätty enakkoveroa. Vuoden 2023 enakkoperinnässä noin 39 000 verovelvollisella, jolla perusverokortin ennakonpidätysprosentin laskennassa ei ollut huomioitu ennakonkannon alaisia tuloja, oli 15.12.2023 mennessä tehdyllä muutosverokortilla huomioitu ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätysprosentin laskennassa. Näistä noin 13 000 verovelvollisella ennakonkannon alaisten tulojen yhteismäärä oli yli 7 000 euroa.

2.2 Nykytilan arviointi

2.2.1 Ennakonpidätyksen laskentaperusteiden ja verokorttien voimaantulo

Käytäntö perusverokorttien soveltamisesta vasta 1. helmikuuta alkaen on muodostunut aikana, jolloin verokortit annettiin kaikille verovelvollisille tiedoksi postitse ja suorituksen saajat toimittivat verokortit nykyistä useammin itse suorituksen maksajille. Postitettavien perusverokorttien ja enakkoverotietojen suuresta määrästä johtuen viimeiset kirjeet saatiin tällöin toimitettua verovelvollisille vasta tammikuun puolivälissä. Sähköisen tiedoksiannon yleistymisen myötä postitettavien enakkoperinnän peruslaskennan päätösten määrä on vähentynyt. Myös päätösten muodostamisen, tulostuksen ja postituksen menettelyt ovat

tehostuneet ja nykyisin ennakoperinnän peruslaskennan päätökset saadaan toimitettua verovelvollisille jo ennen vuodenvaihdetta. Myös ne verovelvolliset, jotka saavat ennakoperinnän päätökset tiedoksi postitse, voivat tarkastella päätöstä sähköisessä OmaVero-palvelussa ja hakea muutosverokorttia jo ennen varsinaisen päätösasiakirjan saapumista postitse.

Verohallinnon verokortteja koskevan vuosina 2022 ja 2023 toteutetun asiakasymmärrys selvityksen perusteella monien verovelvollisten on vaikea ymmärtää nykyistä perusverokorttien voimaantuloajankohtaa ja sen vaikutuksia tammikuussa maksettavien suoritusten ennakonpidätykseen. Monille verovelvollisille on epäselvää, millä ennakonpidätysprosentilla tammikuun palkasta toimitetaan ennakonpidätys. Niin ikään verovelvollisten on vaikea ymmärtää, että perusverokortin tuloraja on laskettu vain helmijoulukuun tuloille ja että tämän vuoksi verokortin tuloraja on verovelvollisen arvioimaa vuosituloa pienempi.

Verovelvolliset hakevat vuosittain huomattavan määrän muutosverokortteja joulutammikuussa heti perusverokorttien valmistumisen jälkeen. Pelkästään 1. tammikuuta voimaan tulevia muutosverokortteja tehdään vuosittain noin 300 000 kappaletta. Muutosverokorttien hakemisesta heti perusverokorttien jälkeen aiheutuu verovelvolliselle vaivaa ja voimakas lyhyelle ajanjaksolle kohdistuva kysyntä kuormittaa Verohallinnon palveluja.

Verohallinnon puhelinpalveluun vuosittain soitetavista verokorttipuheluista noin yksi kolmasosa soitetaan joulutammikuussa, mikä ruuhkauttaa puhelinpalvelua. Verokorttiasioinnin vuodenvaihteen ruuhka vaikuttaa myös Verohallinnon muuhun toimintaan kuten esimerkiksi oikaisuvaatimusten käsittelyyn ja hidastaa muuta toimintaa. Verokorttimuutokseen johtaneiden puheluiden lisäksi Verohallintoon soitetaan joulutammikuussa lisäksi noin 10 000 muuta verokortteja koskevaa puhelua enemmän tavanomaiseen määrään nähden. Näiden yhteydenottojen arvioidaan pääasiassa johtuvan verokortin tulorajaa ja voimaantuloa sekä tammikuussa sovellettavaa verokorttia koskevasta epätietoisuudesta. Verovelvolliset kohdistavat tammikuussa sovellettavaa verokorttia ja verokortin tulorajaa koskevia kysymyksiä myös suoritusten maksajille, mikä aiheuttaa hallinnollista taakkaa myös suoritusten maksajille.

Osa tammikuun alussa voimaan tulevan muutosverokortin tarpeesta voitaisiin poistaa soveltamalla perusverokortteja jo vuoden alusta alkaen. Näin on esimerkiksi silloin, kun edellisen vuoden lopussa verovelvollisella on ollut voimassa muutosverokortti, jossa ennakonpidätysprosentti on vuosituloihin nähden poikkeuksellisen suuri tai pieni. Välttääkseen ennakonpidätyksen toimittamisen edellisen vuoden lopussa voimassa olleella poikkeuksellisen suurella tai pienellä ennakonpidätysprosentilla verovelvollisen on haettava tammikuussa voimaan tuleva muutosverokortti. Verovelvollinen voi myös vaatia ennakoperintälain 17 §:ssä säädetyllä tavalla suoritusten maksajaa toimittamaan ennakonpidätyksen ennakonpidätysprosenttia suuremmalla prosentilla, jos edellisen verovuoden lopussa voimassa ollut ennakonpidätysprosentti on poikkeuksellisen pieni.

Esimerkiksi vuoden 2022 lopussa noin 190 000 verovelvollisella oli voimassa muutosverokortin ennakonpidätysprosentti, joka oli yli 10 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuodelta 2022 toimitetussa lopullisessa verotuksessa määrättyjen verojen ja maksujen mukainen veroprosentti. Näistä verovelvollisista noin 135 000 ei ollut hakenut tammikuun alussa voimaan tullutta muutosverokorttia verovuodelle 2023 ja heidän ennakonpidätyksensä tuli toimittaa tammikuussa edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaan. Vastaavasti noin 60 000 verovelvollisella oli vastaavana ajankohtana voimassa muutosverokortin ennakonpidätysprosentti, joka oli yli 10 prosenttiyksikköä pienempi kuin

vuodelta 2022 toimitetussa lopullisessa verotuksessa määrättyjen verojen ja maksujen mukainen veroprosentti. Näistä verovelvollisista noin 45 000 ei ollut hakenut tammikuun alussa voimaan tullutta muutosverokorttia verovuodelle 2023 ja heidän ennakonpidätyksensä tuli toimittaa tammikuussa edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaan. Noin 73 prosentilla niistä verovelvollisista, joilla oli verovuoden 2022 päättyessä voimassa poikkeuksellisen suuri tai pieni ennakonpidätysprosentti, tammikuussa 2023 toimitettava ennakonpidätys tuli siten toimittaa mainitun poikkeuksellisen suuren tai pienen ennakonpidätysprosentin mukaisesti, mikä heikensi ennakokoperinnän vastaavuuden toteutumista näiden verovelvollisten vuoden 2023 ennakokoperinnässä.

Mikäli perusverokortit tulisivat voimaan jo vuoden alusta alkaen, ei verovelvollisen tarvitsisi tästä syystä hakea muutosverokorttia tai ilmoittaa suorituksen maksajalle ennakonpidätyksen toimittamisesta verokorttiin merkittyä ennakonpidätysprosenttia suurempana. Ennakonpidätys toimitettaisiin tällöin maksuvuodelle määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaan myös niillä verovelvollisilla, jotka eivät edellisen vuoden päättyessä voimassa olleesta poikkeuksellisen suuresta tai pienestä veroprosentista huolimatta hae alkavalle verovuodelle tammikuussa voimaan tulevaa muutosverokorttia.

2.2.2 Ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätyksen laskentaperusteissa

Nykyinen sääntely mahdollistaa vain enintään 7 000 euron suuruisien ennakonkannon alaisten tulojen huomioimisen ennakokoperinnän peruslaskennassa muodostettavan verovuoden perusverokortin laskennassa. Veron määrä enimmäismäärän suuruisista tuloista 30 prosentin verokannalla on 2 100 euroa. Ennakonkannon alaisten tulojen enimmäismäärää ei ole muutettu vuodesta 2005 alkaen sovelletun säännöksen voimassaoloaikana. Enimmäismäärällä on ollut tarkoitus ilmentää vähäistä tulon määrää, joka on luontevaa ottaa huomioon ennakonpidätystä toimitettaessa.³

Muutosverokortin veroprosentin laskennassa voidaan jo nykyisin verovelvollisen vaatimuksesta ottaa huomioon myös yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot. Jos verovelvollinen esittää muutosverokorttia hakiessa asiaa koskevan vaatimuksen ja Verohallinnon päätöksessä säädetyt edellytykset ennakonkannon alaisten tulojen huomioimiseksi ennakonpidätysprosentin laskennassa täyttyvät, Verohallinto poistaa mahdolliset ennakonkannon alaisten tulojen perusteella määrättyt ennakkoerot ja huomioi tulot muutosverokortin ennakonpidätysprosentin laskennassa. Verovelvollisen edeltävän vuoden ennakokoperinnässä noudatettua menettelyä yli 7 000 euron suuruisien ennakonkannon alaisten tulojen huomioimisesta ennakonpidätysperusteissa ei kuitenkaan voida nykyisen sääntelyn puitteissa huomioida seuraavan vuoden ennakokoperinnän peruslaskennassa, vaan verovelvollisen on myös seuraavana vuonna haettava muutosverokorttia, mikäli hän edelleen haluaa yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot sisällyttäväksi ennakonpidätysprosentin laskentaan.

3 Tavoitteet

Ennakonpidätysprosentin laskentaperusteiden ja perusverokorttien voimaantuloajankohdan muutoksen tavoitteena on parantaa ennakonpidätysmenettelyn sujuvuutta ja verokorttien ymmärrettävyyttä verovelvollisille. Tavoitteena on myös vähentää verovelvollisten tarvetta asioida Verohallinnossa muutosverokortin tai verokorttia koskevan neuvon hakemiseksi sekä

³ HE 57/2004vp s.11

vähentää muutosverokorttien käsittelystä suorituksen maksajille ja Verohallinnolle aiheutuvaa työtä. Muutoksen tavoitteena on myös parantaa ennakoperinnän vastaavuutta.

Mahdollisuudella huomioida myös yli 7 000 euron ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätysprosentin laskentaperusteissa lisätään verovelvollisten mahdollisuutta vaikuttaa heidän ennakonkannon alaisten tulojen ennakoperinnässä sovellettavaan menettelyyn. Muutoksella pyritään myös vähentämään verovelvollisten tarvetta hakea muutosverokorttia ja muutosta ennakoveroihin.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Ennakonpidätyksen laskentaperusteiden ja verokorttien voimaantulo

Ennakoperintälakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ennakonpidätysperusteet tulisivat voimaan vuoden alusta alkaen ja ennakonpidätys toimittaisiin lähtökohtaisesti suorituksen maksuvuodelle määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaisesti.

Verohallinto voisi kuitenkin välttämättömistä syistä määrätä ennakonpidätykset toimitettavaksi vuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun edellisen vuoden päättyessä voimassa olleiden ennakonpidätysprosenttien mukaisesti, kuten nykyisin. Määräyksen antaminen olisi välttämätöntä esimerkiksi silloin, jos verokorttien muodostaminen viivästyisi merkittävästi tietojärjestelmähäiriön tai verovuoden veroperusteiden vahvistumisen viivästyminen vuoksi.

Verohallinnon keväällä 2023 tekemän verokorttien voimaantulon varhentamista koskevan sidosryhmäkyselyn perustella suoritusten maksajien edellytykset ottaa käyttöön verovuoden perusverokortit vuoden alusta lukien ovat pääsääntöisesti hyvät. Joillakin suorituksen maksajilla voi kuitenkin olla haasteita soveltaa verovuoden perusverokorttia vuoden alusta alkaen. Haasteita voi olla erityisesti niillä suorituksen maksajilla, jotka maksavat suorituksia heti tammikuun alussa ja jotka eivät vielä ole ottaneet käyttöön sähköistä rajapintaa veroprosenttitietojen noutamiseen eivätkä saa veroprosenttitietoja Verohallinnolta myöskään suorasiirtona. Jos ennakonpidätyksen toimittamiseen ei voisi soveltaa edellisen vuoden päättyessä voimassa ollutta ennakonpidätysprosenttia silloinkaan, kun suorituksen maksajalla ei ole tammikuussa maksettavaa suoritusta maksaessaan tietoa suorituksen saajan verovuonna sovellettavasta ennakonpidätysprosentista, tulisi suorituksen maksajan toimittaa ennakonpidätys esimerkiksi tammikuussa maksettavasta palkasta 60 prosentin mukaan. Tämän vuoksi ennakoperintälakiin on tarpeen lisätä säännös edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin soveltamisesta tammikuussa maksettaviin suorituksiin kaavamaisen ennakonpidätysprosentin sijaan.

Jos tammikuussa maksettavaan suoritukseen sovellettaisiin edellisen vuoden päättyessä voimassa ollutta ennakonpidätysprosenttia, tulisi tammikuussa maksettu suoritus kuitenkin nykyisestä poiketen ottaa huomioon 1. tammikuuta voimaan tulleen verokortin tulorajan tarkastelussa maksettuna suorituksena, kun sitä sovelletaan myöhemmin maksettaviin suorituksiin. Tammikuussa toimitettua ennakonpidätystä ei kuitenkaan tarvitsisi oikaista vastaamaan 1. tammikuuta voimaan tulleen verokortin ennakonpidätysprosenttia, kun samalle suorituksen saajalle maksetaan suorituksia tammikuun jälkeen.

Ehdotettujen muutosten myötä Verohallinto laskisi verovelvollisten perusverokortit koko kalenterivuonna kertyväksi arvioidulle tulolle ja niitä sovellettaisiin kunakin vuonna vuoden alusta alkaen. Verohallinto siirtäisi perusverokorttien tiedot suorituksen maksajille ja

suorituksen maksaja voisi soveltaa perusverokortin mukaista ennakonpidätysprosenttia vuoden alusta alkaen, vaikka verovelvollinen ei vielä olisi saanut niitä tiedoksi.

Mikäli suorituksen maksaja ei saisi suorituksen saajan verokorttitietoja Verohallinnolta sähköisen rajapinnan kautta tai suorasiirtona eikä siksi voisi soveltaa Verohallinnolta saatua perusverokorttia tammikuussa maksettuihin suorituksiin, verovelvollinen voisi toimittaa verokortin itse suorituksen maksajalle jo tammikuussa maksettavaa suoritusta varten, kuten nykyisin.

Perusverokorttien voimaantulo 1. tammikuuta alkaen ja tulorajan määräytyminen koko kalenterivuodelta odotettavissa olevien tulojen mukaisesti selkeyttäisi ennakonpidätyksen perusteita ja parantaisi verokorttien ymmärrettävyyttä. Muutos helpottaisi verovelvollisen verokortin tulorajan täyttymisen seuraamista ja muutosverokortitarpeen arviointia verovuoden aikana. Verokorttien ymmärrettävyyden parantuminen vähentäisi myös suorituksen maksajien tarvetta neuvoa suorituksen saajia.

Muutoksen myötä verovelvollisten ei tarvitsisi hakea 1. tammikuuta voimaan tulevaa muutosverokorttia sen vuoksi, että edellisen vuoden päättyessä voimassa ollut ennakonpidätysprosentti poikkeaa merkittävästi verovelvollisen arvioitujen verovuoden vuositulojen mukaisesta ennakonpidätysprosentista. Muutos vähentäisi verokortteihin liittyvää asiointitarvetta ja verokortteihin liittyvää asiakaskysyntää Verohallinnossa erityisesti vuodenvaihteessa. Muutos vähentäisi muutosverokorttien määrää ja niiden käsittelystä aiheutuvia kustannuksia sekä suoritusten maksajille että Verohallinnolle.

Muutos parantaisi myös ennakoperinnän vastaavuutta, kun ennakonpidätykset kertyisivät lähtökohtaisesti jo vuoden alusta alkaen verovuodelle säädettyjen veroperusteiden mukaisesti.

Ennakoperintälakiin lisättäisiin myös säännös, jonka mukaan pidätysprosentti voi tulla voimaan ja sitä voidaan soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi. Säännös koskisi sekä perusverokortteja että muutosverokortteja.

Esityksessä ehdotettujen muutosten tavoitteena on edistää verokorttimenettelyn ymmärrettävyyttä ja sujuvuutta. Tämä edistäisi myös yleisesti hyvän hallinnon tavoitteita.

4.1.2 Ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätyksen laskentaperusteissa

Ennakoperintälakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Verohallinnon valtuus määrätä ennakonkannon alaisen tulon huomioimisesta ennakonpidätysprosentin laskentaperusteissa niistä määrättävän ennakoveron sijaan koskisi myös yli 7 000 euron suuruisia ennakonkannon alaisia tuloja. Verohallinto voisi viranomaisaloitteisesti huomioda yli 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa kuitenkin vain, mikäli näin olisi menetelty myös aiemmin saman verovuoden tai edellisen vuoden ennakoperinnässä.

Yli 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot voitaisiin ottaa huomioon verovuoden ennakoperinnän peruslaskennassa, jos verovelvollinen olisi edellisen vuoden ennakoperinnän muutoshakemuksella esittänyt asiaa koskevan vaatimuksen tai jos yli 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot olisi otettu huomioon verovelvollisen edellisen vuoden peruslaskennan ennakonpidätysprosenttia määrättäessä aiempina vuonna esitetyn vaatimuksen perusteella. Käytännössä Verohallinto ottaisi yli 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot huomioon ennakoperinnän peruslaskennan ennakonpidätysprosenttia määrättäessä, jos

ne olisi otettu huomioon verovelvollisen peruslaskennan hetkellä voimassa olleen edellisen verovuoden ennakonpidätysprosentin laskennassa.

Verovelvollisen verovuoden tai edellisen vuoden ennakoperinnässä sovellettu käytäntö ei kuitenkaan automaattisesti tarkoittaisi yli 7 000 euron suuruisen ennakonkannon alaisten tulojen huomioimista ennakonpidätysprosentin laskennassa. Verohallinto voisi nykyisen käytännön mukaisesti asettaa edellytyksiä ja rajoituksia ennakonkannon alaisten tulojen huomioimiselle ennakonpidätysprosentin laskentaperusteissa myös yli 7 000 euron suuruisen ennakonkannon alaisten tulojen osalta. Ensi vaiheessa yli 7 000 euron suuruisen ennakonkannon alaisten tulojen huomioimisessa on tarkoitus ottaa käyttöön vastaavat rajoitukset ja edellytykset, joita nykyisin sovelletaan enintään 7 000 euron suuruisen ennakonkannon alaisten tulojen huomioon ottamisessa ennakonpidätysprosentin laskemisessa.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen

Ehdotetut muutokset kohdistuisivat ennakoperintämenettelyyn eivätkä ne vaikuttaisi verovuodelta suoritettavan veron lopulliseen määrään. Muutos parantaisi ennakonpidätyksen vastaavuutta suhteessa verovuodelta määrättävään lopulliseen veroon. Ennakonpidätysperusteiden ja perusverokorttien voimaantulo vuoden alusta alkaen vaikuttaisi kuitenkin verovuoden veron tilitysten jakaumaan ja erityisesti tammikuussa toimitetuista ennakonpidätyksistä helmikuussa veronsaajille tilitettäviin määriin. Koska tammikuussa sovellettava edellisen vuoden lopussa voimassa ollut ennakonpidätysprosentti on nykyisin useammin poikkeuksellisen suuri kuin poikkeuksellisen pieni, vähentäisi muutos tammikuulta toimitettavan ennakonpidätyksen kokonaismäärää, joka tilitetään veronsaajille helmikuussa. Muutos vastaavasti lisäisi myöhemmin verovuodelta tilitettävien verojen määrää ja vähentäisi hieman veronsaajilta verotuksen päätyttyä perittävien veronpalautusten määrää.

Verokorttien voimaantulon aikaistamisen arvioidaan pienentävän verotuottoja kertaluonteisesti muutoksen voimaantulovuonna 2025 noin 10 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on noin 7 miljoonaa euroa ja kuntien osuus noin 3 miljoonaa euroa. Muutoksen vaikutus seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen verotuloihin arvioidaan vähäiseksi.

4.2.2 Vaikutukset verovelvollisille

Ehdotettu muutos ennakonpidätysperusteiden ja perusverokorttien voimaantulosta vaikuttaisi kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, joilla on ennakonpidätyksen alaisia tuloja. Muutos olisi verovelvollisille merkittävä, sillä verovuoden alussa on vakiintuneesti sovellettu edellisen verovuoden päättyessä voimassa ollutta verokorttia ja Verohallinnon muodostamat verovuoden perusverokortit on vakiintuneen käytännön mukaisesti viime vuosina laskettu 11 kuukauden ajanjaksolle ajalle 1.2.–31.12.

Perusverokorttien voimaantulo 1. tammikuuta alkaen ja verokorttien tulorajan laskeminen koko kalenterivuodelle parantaisi verokorttien ymmärrettävyyttä ja selkeyttäisi ennakonpidätysmenettelyä verovelvollisille. Monet verovelvolliset ovat toivoneet muutosta jo pitkään, ja sen arvioidaan helpottavan erityisesti verokortin tulorajan arviointia ja seurantaa.

Ehdotetut muutokset vähentäisivät verovelvollisten tarvetta hakea vuoden alusta voimaan tulevaa muutosverokorttia. Muutosverokorttia olisi jatkossa tarpeen hakea nykyistä harvemmin perusverokortin tulorajan ja sen 11 kuukauden laskentajakson vuoksi. Tammikuun alusta voimaan tulevaa muutosverokorttia ei olisi tarpeen hakea myöskään siksi, että edellisen vuoden

päätyessä voimassa olleen muutosverokortin ennakonpidätysprosentti olisi selvästi liian pieni tai suuri odotettavissa olevan vuositulon mukaiseen ja verovelvollisen tavanomaiseen ennakonpidätysprosenttiin nähden. Myös tarve pyytää suorituksen maksajaa toimittamaan ennakonpidätys verokorttiin merkittyä prosenttia suurempana vähenisi.

Mahdollisuus huomioida yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätysprosentin perusteiden laskennassa lisäisi enakkoperintämenettelyn johdonmukaisuutta ja parantaisi verovelvollisen mahdollisuutta vaikuttaa verojen kertymistapaan enakkoperinnässä. Muutos parantaisi verovelvollisen mahdollisuutta hallita omaa talouttaan hänelle luontevalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja lisäisi veronmaksumyönteisyyttä.

4.2.3 Yritysvaikutukset

Ennakonpidätysperusteiden ja perusverokorttien voimaantuloon ehdotetut muutokset koskisivat kaikkia ennakonpidätyksen alaisten suoritusten maksajia. Suorituksen maksajat, jotka saavat nykyisin tiedot suorituksen saajien perusverokorttien ennakonpidätysprosentista suoraan Verohallinnolta, voisivat toimittaa ennakonpidätyksen jo tammikuussa suorituksen saajan kyseisen vuoden ennakonpidätysprosentin mukaisesti. Muutos vähentäisi suorituksen maksajille tammikuussa maksettavaa suoritusta varten esitettävien muutosverokorttien määrää ja siten muutosverokorttien käsittelystä aiheutuva työtä. Muutos vähentäisi myös suorituksen saajien maksajille kohdistamia verokortin tuloarajaa ja voimassaoloa koskevia tiedusteluja.

Suorituksen maksaja voisi muutosten voimaan tullessa edelleen käyttää tammikuussa maksettavan suorituksen ennakonpidätystä toimittaessaan suorituksen saajan edellisen vuoden päätyessä voimassa ollut ennakonpidätysprosentti, jos maksajalla ei olisi suoritusta maksaessaan tiedossa suorituksen saajan kyseiselle vuodelle määrättyä ennakonpidätysprosenttia. Tammikuussa maksettu suoritus, johon on sovellettu edellisen vuoden päätyessä voimassa ollut ennakonpidätysprosentti, olisi nykyisestä poiketen huomioitava suorituksen saajan 1. tammikuuta voimaan tulleen verokortin tuloarajaa sovellettaessa, mistä aiheutuisi muutoksia palkanmaksumenettelyihin.

4.2.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ehdotetut muutokset vähentävät verovelvollisten tarvetta hakea muutosverokorttia ja muutosta enakkoveroja koskevaan päätökseen ja siten Verohallinnon työtä pitkällä aikavälillä.

Muutosten toimeenpano edellyttäisi toisaalta muutoksia Verohallinnon tietojärjestelmiin ja menettelyihin ja se lisäisi Verohallinnon työtä lyhyellä aikavälillä. Tietojärjestelmämuutosten arvioidaan aiheuttavan Verohallinnolle noin 140 000 euron kustannukset. Koska ennakonpidätysperusteiden ja perusverokorttien voimaantulon muutos kohdistuu laajaan joukkoon luonnollisia henkilöitä, edellyttää muutos Verohallinnolta merkittävää panostusta virkailijakoulutukseen, ohjeisiin, viestintään ja asiakasneuvontaan.

5 Lausuntopalaute

Lausunnon esitysluonnoksesta antoivat: oikeusministeriö, Kansaneläkelaitos, Kirkkohallitus, Verohallinto, Keskuskauppakamari, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Työeläkevakuuttajat TELA ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry. Lisäksi Elinkeinoelämän Keskusliitto ry ilmoitti, että sillä ei ole asiassa lausuttavaa. Saaduista lausunnoista on laadittu lausuntoyhteenveto, joka löytyy valtioneuvoston hankesivustolta osoitteesta valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella VM009:00/2024.

Ehdotusta verokorttien voimaantulon aikaistamisesta pidettiin lausunnoissa laajalti kannatettavana ja tarkoituksenmukaisena. Ennakkoperintäasetuksen 3 §:ään kaavailtua lisäystä pidettiin välttämättömänä, jotta voitaisiin välttyä siltä tilanteelta, että suorituksen maksajan tulisi tehdä tammikuussa 60 prosentin ennakonpidätys maksuvuoden ennakonpidätysprosenttitiedon puuttuessa. Työeläkevakuuttajat TELA ry:n mukaan tulisi varmistua siitä, että työeläkevakuuttajat saavat eläkkeensaajien verokorttitiedot riittävän aikaisin joulukuussa, jotta uudistuksesta saadaan siitä tavoitellut hyödyt.

Muutamissa lausunnoissa kommentoitiin ennakkoperintälain 10 § ja 18 §:ään ehdotettuja muutoksia, joiden mukaan ennakonpidätysprosentit voisivat tulla voimaan ja sovellettaviksi ennen kuin suorituksen saajan on saanut sen tiedoksi. Suomen Yrittäjät ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry esittivät huolensa siitä, että ennakonpidätysprosentin soveltaminen ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi, saattaisi tietyissä tilanteissa johtaa kohtuuttomiin tilanteisiin esimerkiksi, jos verovelvollisen tulot ovat pienentyneet edellisvuodesta, eikä suorituksen saaja käytä Verohallinnon sähköistä asiakaspalvelua. Esityksen jatkovalmistelua varten esitettiin selvitettäväksi, miten verovelvolliskohtaisesti kohtuuttomien tilanteiden muodostuminen voitaisiin estää.

Oikeusministeriö puolestaan piti välttämättömänä, että esitystä edelleen valmisteltaessa ehdotettua pidätysprosentin välitöntä voimaantuloa ja soveltamista koskevaa sääntelyä arvioidaan seikkaperäisesti erityisesti oikeusturvan, hyvän hallinnon takeiden ja omaisuudensuojan vaatimusten kannalta. Oikeusministeriö piti myös välttämättömänä, että esitykseen lisätään säätämisyjärjestystä koskevat perustelut, joissa arvioidaan ehdotettujen säännösten suhdetta esityksen kannalta relevanteiksi tunnistettuihin perustuslain säännöksiin ja niitä koskevaan perustuslakivaliokunnan käytäntöön nähden. Lisäksi oikeusministeriö esitti huomioita ehdotetusta 3 §:stä säädöshierarkian näkökulmasta.

Esityksen perusteluita on täydennetty saadun lausuntopalautteen perusteella. Esitykseen on myös lisätty säätämisyjärjestysperusteluita koskeva osio. Jatkovalmistelussa on myös muokattu lain 3 ja 4 §:n sanamuotoa oikeusministeriön säädöshierarkiaa koskevien huomioiden pohjalta. Ennakkoperintäasetuksen 3 §:ään kaavailtu muutos tammikuun ennakonpidätyksen toimittamista koskien on nostettu esityksen jatkovalmistelussa lain tasolle ennakkoperintälain 3 §:n uuteen 3 momenttiin.

Ehdotusta yli 7 000 euron ennakonkannon alaisten tulojen huomioon ottamisesta ennakonpidätysprosentin laskennassa pidettiin pääosin kannatettavana. Keskuskauppakamari, Suomen Yrittäjät ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry kiinnittivät kuitenkin huomiota siihen, että ennakonpidätysprosentteja laskettaessa tulisi varmistaa, että kertaluonteiset ennakonkannon alaiset tulot eivät vaikuttaisi ennakonpidätysprosenttiin.

Esityksen perusteluita on täydennetty saadun lausuntopalautteen perusteella. Verohallinto ei ota edellisvuosien kertaluonteisia tuloja huomioon ennakonpidätysprosentteja laskiessaan. Tätä menettelyä ei ole tarkoitus muuttaa nyt käsillä olevien lakiehdotusten myötä.

6 Säännöskohtaiset perustelut

2 §. *Ennakkoperinnän toimittamisen tavat.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Verohallinto voisi ottaa ennakonpidätyksen laskentaperusteissa huomioon ennakonkannon alaiset tulot niiden suuruudesta riippumatta. Yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot voitaisiin ottaa viranomaisaloitteisesti huomioon verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa kuitenkin vain, jos näin olisi menetelty myös edeltävän vuoden ennakkoperinnässä tai aiemmin saman verovuoden ennakkoperinnässä. Verohallinto

ottaisi verovelvollisen verovuoden perusverokortin laskennassa huomioon yli 7 000 euron ennakonkannon alaiset tulot, jos tällaiset tulot olisi huomioitu verovelvollisen perusverokortin laskenta-ajankohtana voimassa olevan ennakonpidätysprosentin laskennassa. Jos Verohallinto määrisi enakkoperintälain 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla verovuoden ennakonpidätysprosentin uudelleen, otettaisiin yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannonalaiset tulot huomioon ennakonpidätysprosentin laskennassa, jos ne olisi otettu huomioon muutosta edeltävän ennakonpidätysprosentin laskennassa. Verohallinto ottaisi ennakonkannon alaiset tulot verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa huomioon vain, jos ennakonpidätyksen laskentaperusteita koskevassa Verohallinnon päätöksessä asetetut edellytykset ennakonkannon alaisten tulojen huomioimiselle ennakonpidätysprosentin laskentaperusteissa täyttyisivät.

Ehdotetun muutoksen myötä Verohallinto voisi johdonmukaisesti noudattaa myös yli 7 000 euron ennakonkannon alaisten tulojen enakkoperinnässä verovelvollisen valitsemää menettelyä, eikä verovelvollisen tarvitsisi jatkossa hakea vuosittain muutosverokorttia saadakseen 7 000 euron ylittävät ennakonkannon alaiset tulot huomioiduksi enakkoverojen sijaan ennakonpidätysprosentin laskennassa. Jos verovelvollinen olisi aiemmin vaatinut yli 7 000 euron suuruisen ennakonkannon alaisten tulojen huomioimista ennakonpidätysprosentin laskennassa ja haluaisi jatkossa maksaa verot ennakonpidätyksen sijaan enakkoverona, hän voisi muuttaa menettelyä hakemalla enakkoperinnän muutoshakemuksella enakkoveron määräämistä ennakonkannon alaisille tuloille. Verohallinnon määrättyä muutoshakemuksen johdosta enakkoverot yli 7 000 euron suuruisille enakkoveroille, noudattaisi Verohallinto samaa menettelyä myös seuraavan vuoden enakkoperinnän peruslaskennassa. Jos verovelvollisen perusverokortin ennakonpidätysprosentin laskennassa ei olisi huomioitu yli 7 000 euron suuruisia ennakonkannon alaisia tuloja, voitaisiin ne ottaa verovelvollisen vaatimuksesta huomioon verovuoden muutosverokortin ennakonpidätysprosentin laskennassa ja poistaa ennakonkannon alaisille tuloille määrätty enakkoverot, kuten nykyisin.

3 §. Enakkoperinnän vastaavuusvaatimus. Enakkoperinnän vastaavuusvaatimusta koskevan 3 §:n 1 momentin sanamuotoa selkeytettäisiin.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin ennakonpidätyksen toimittamisen pääsäännöstä, jonka mukaan ennakonpidätys toimitettaisiin maksuvuodelle määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaisesti. Muutos selkeyttäisi verokortin voimaantuloa koskevaa sääntelyä, ja sen myötä verovuoden perusverokortit tulisivat lähtökohtaisesti voimaan vuoden alusta alkaen.

Samassa momentissa säädettäisiin kuitenkin myös poikkeuksesta edellä mainittuun pääsääntöön. Poikkeus koskisi tammikuussa maksettavan suorituksen ennakonpidätyksen toimittamista tilanteessa, jossa suorituksen maksajalla ei ole käytössä suorituksen saajan maksuvuoden verokorttitietoja. Suorituksen maksajan olisi tällöin sovellettava ennakonpidätystä toimittaessa verovelvollisen edellisen vuoden päättyessä voimassa ollutta ennakonpidätysprosenttia. Uusi 3 momentin säännös on tarpeen, jotta suorituksen maksajan ei täytyisi toimittaa yllä mainitussa tilanteessa ennakonpidätystä enakkoperintäasetuksen 3 §:n mukaisesti 60 prosentin suuruisena. Lisäksi enakkoperintäasetuksen 4 §:ää muutettaisiin siten, että tammikuussa maksettu suoritus olisi kuitenkin nykyisestä poiketen otettava huomioon verokortin tulorajan laskennassa, kun tammikuussa voimassa ollutta verokorttia sovellettaisiin tammikuun jälkeen maksettaviin suorituksiin.

4 §. Vastaavuusvaatimuksesta poikkeaminen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Verohallinnolle säädetty määräysenantovaltuus koskisi edellisen verovuoden ennakonpidätysprosentin laskentaperusteiden soveltamisen sijaan edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin soveltamista. Valtuussäännös olisi edelleen tarpeen

niitä tilanteita varten, joissa verovuoden ennakonpidätysprosentin laskeminen ja perusverokorttien tuotanto tai toimittaminen suorituksen maksajille viivästyisivät esimerkiksi veroperusteiden säätämisen viivästyminen johdosta tai tietojärjestelmähäiriöiden vuoksi. Kun verovuoden verokortit tulisivat voimaan jo vuoden alusta lukien, Verohallinto ei lähtökohtaisesti antaisi valtuussäännöksen nojalla määräystä vuosittain kuten nykyisin, vaan se annettaisiin vain poikkeuksellisissa tilanteissa. Muutos selkeyttäisi sääntelyä ja parantaisi säännöksen ja sen nojalla annettavan Verohallinnon päätöksen ymmärrettävyyttä, kun poikkeamisen vaikutus suorituksen maksajille ja verovelvolliselle ilmenisi nykyistä paremmin suoraan sääntelystä. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin myös maininta siitä, että säännöksellä poikettaisiin 3 §:n ennakkoperinnän vastaavuusvaatimusta koskevasta pääsäännöstä.

10 §. Pidätysprosentin määrääminen. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan, ennakonpidätysprosentti voisi tulla voimaan ja sitä voitaisiin soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi. Muutos selventäisi sääntelyä ja kuvaisi paremmin nykyistä automaattista massamenettelyä, jossa Verohallinto siirtää ennakonpidätysprosenttitiedot suoraan suoritusten maksajille eikä verovelvollisten tarvitse itse toimittaa verokorttia ennakonpidätyksen toimittamista varten. Muutos selkiyttäisi sääntelyä myös suorituksen maksajan näkökulmasta, sillä suorituksen maksajalla ei voi olla tietoa, onko suorituksen saaja saanut verokortin tosiasiaa tiedoksi.

Verovuoden ennakonpidätysprosenttien määrääminen, verokorttien muodostaminen ja verokorttitietojen toimittaminen suoritusten maksajille on massamenettelyä, jossa Verohallinto laskee ja määrää kolmen viikon aikana noin 6,3 miljoonaa ennakonpidätysprosenttia, merkitsee ne suorituksen saajien verokortteihin ja toimittaa huomattavan osan verokorttitiedoista suoraan suorituksen maksajille. Menettelyn massaluonteen ja toimivuuden vuoksi on välttämätöntä, että Verohallinto voi siirtää ennakonpidätyksen toimittamiseen tarvittavia tietoja suorituksen maksajille heti, kun ne on määrätty. Menettely edistää suorituksen maksuvuoden ennakonpidätysprosentin käyttämistä jo tammikuussa maksettaviin suorituksiin, kun verokorttitiedot saadaan riittävän varhain myös niiden suorituksen maksajien käyttöön, jotka maksavat suorituksia heti tammikuun alussa.

Verohallinto lähettää perusverokortit postitse siten, että verovelvollinen saa ne aina tiedoksi hallintolain 59 §:n 2 momentin seitsemän päivän oletusmääräajan puitteissa ennen vuodenvaihdetta, jolloin perusverokortit jatkossa tulisivat voimaan. Tilanne, jossa perusverokortti tulisi voimaan ja sitä olisi sovellettu ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tosiasiallisesti tiedoksi, olisi siten hyvin poikkeuksellinen.

18 §. Pidätysprosentin uudelleen määrääminen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ennakonpidätysprosentti voisi tulla voimaan ja sitä voitaisiin soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi. Muutos vastaisi 10 §:ään ehdotettua muutosta ja koskisi verokorttimuutosten soveltamista. Muutos selkeyttäisi sääntelyä, ja se vastaisi nykyistä menettelyä. Verovelvolliset hakevat verokorttimuutosta usein hyvin lähellä tulevaa suorituksen maksuajankohtaa. Jotta uudelleen määrättyä ennakonpidätysprosenttia voitaisiin soveltaa mahdollisimman pian, on verovelvollisen edun mukaista, että Verohallinto voi toimittaa tiedon muuttuneesta prosentista suorituksen maksajalle heti, kun se on määrätty.

Verohallinto tekee muutosverokortteja verovelvollisen hakemuksesta tai muusta pyynnöstä. Verohallinto ei määrää yksittäisen verovelvollisen pidätysprosenttia uudelleen viranomaisaloitteisesti ilman, että verovelvollista kuullaan. Poikkeuksellisesti Verohallinto voi määrätä ennakonpidätysprosentteja uudelleen verovelvollisia kuulematta, jos ennakonpidätysprosenttien laskennassa on tapahtunut virhe, joka vaikuttaa

ennakonpidätysprosentin suuruuteen ja koskee esimerkiksi laajaa verovelvollisjoukkoa. Tällöin kysymys on siis pidätysprosentin laskentaperusteissa olevan virheen korjaamisesta.

7 Lakia alemman asteinen sääntely

7.1 Ennakkoperintäasetus

Esityksessä ennakkoperintämenettelyyn ehdotettujen muutosten johdosta myös ennakkoperintäasetusta muutettaisiin. Ennakkoperintälain 5 §:n 1 kohdan mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ennakonpidätyksen toimittamisen tavasta sekä eräistä ennakonkantoon liittyvistä menettelyistä. Mainitun valtuutussäännöksen nojalla ennakkoperintäasetuksen 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi.

Ennakkoperintäasetuksen 4 §:ssä säädetään ennakonpidätyksen toimittamisen tavoista. Asetuksen 4 §:n 2 momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että maksajan olisi otettava tulorajassa huomioon myös maksamansa suoritukset, joiden ennakonpidätys on ennakkoperintälain 3 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla toimitettu edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti. Vastaavasti toimittaisiin, jos Verohallinto on ennakkoperintälain 4 §:n 1 momentin nojalla välttämättömistä syistä määrännyt, että ennakonpidätys on toimitettava edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti.

Asetusmuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

7.2 Verohallinnon päätökset

Esityksessä ehdotetut muutokset vaikuttaisivat Verohallinnon ennakkoperintälain nojalla antamiin päätöksiin. Ehdotetun ennakkoperintälain 2 §:n mukaan Verohallinto voisi määrätä, että ennakonkannon alaiset tulot voidaan ottaa huomioon ennakonpidätyksen perusteiden laskennassa. Ehdotetun ennakkoperintälain 4 §:n mukaan ennakonpidätys voidaan toimittaa verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun Verohallinnon määräämin muutoksin edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti, jos Verohallinto välttämättömistä syistä niin määrää. Ennakkoperintälain 6 §:n 1 momentin mukaan Verohallinto määrää ennakonpidätyksen ja ennakonkannon tarkemmat laskentaperusteet sen mukaan kuin ennakkoperintälain 3 ja 4 §:ssä säädetään siltä osin kuin niistä ei säädetä ennakkoperintälaissa, muualla lainsäädännössä tai asetuksessa.

Verohallinnon ennakkoperintälain 2 §:n ja 6 §:n 1 momentin nojalla vuosittain antama päätös ennakonpidätysprosenttien laskentaperusteista palkkatuloa varten ja ennakonkannossa määrättävän ennakkoveron laskentaperusteista, päätös ennakonpidätysprosenttien laskentaperusteista eläkettä ja eläkkeensaajan palkkatuloa varten sekä ennakonkannossa määrättävän ennakkoveron laskentaperusteista ja päätös rajoitetusti verovelvollisen eläkkeensaajan ennakonpidätysprosenttien ja ennakonkannossa määrättävän ennakkoveron laskentaperusteista tulisivat jatkossa voimaan kalenterivuoden alusta lukien ja päätöksissä huomioitaisiin esityksessä ehdotetut muutokset ennakonpidätysprosenttien määräämiseen ja laskentaperusteisiin.

Verohallinnon ei olisi jatkossa tarpeen antaa ennakkoperintälain 4 §:n nojalla vuosittain päätöstä kalenterivuonna sovellettavien ennakonpidätysperusteiden voimaantulosta, kun verovuoden perusverokortit tulisivat voimaan vuoden alusta alkaen. Verohallinto antaisi ennakkoperintälain 4 §:n nojalla päätöksen ennakonpidätyksen toimittamisesta edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaan vain poikkeuksellisesti,

jos perusverokorttien toimittaminen suorituksen maksajille viivästyisi merkittävästi tavanomaisesta esimerkiksi tietojärjestelmähäiriön tai verovuoden verotusperusteiden varmistumisen viivästyksen vuoksi.

8 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuoden 2025 ennakkoperinnässä.

9 Suhde perustuslakiin ja säättämisjärjestys

9.1 Hyvän hallinnon takeet ja oikeusturvavaatimus

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Pykälän 2 momentissa säädetään, että käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla. Hallintolain 2 luvussa puolestaan säädetään hyvän hallinnon perusteista.

Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan perustuslain 21 §:n ja julkisen vallan käytön lakiperusteisuuden näkökulmasta verotuksen kaltaisessa massaluonteisessa toiminnassa ei saa vaarantaa hyvän hallinnon vaatimuksia tai asianosaisen oikeusturvaa (katso esimerkiksi PeVL 88/2022 vp, PeVL 49/2017 vp. ja PeVL 7/2019 vp). Valiokunta on painottanut hallinnon perusteiden ja oikeusturvan ensisijaisuutta suhteessa hallinnon tulokellisuuteen (PeVL 7/2019 vp).

9.2 Omaisuuden suoja

Perustuslakivaliokunta on verotusta koskevassa tuoreessa lausuntokäytännössään korostanut, että verotusta koskevaa lainsäädäntöä ei voida pitää valtiosääntöoikeudellisesti sellaisena erityisenä julkisen vallan käytön muotona, jonka alueella perusoikeudet eivät tule sovellettaviksi (PeVL 9/2023 vp, PeVL 53/2016 vp, PeVL 52/2016 vp.).

Perustuslain 15 §:n 1 momentin mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Pykälän 1 momentin yleislausekkeen perusteella arvioidaan lähinnä omistajan käyttöoikeuksien ja omistajan määräämisvallan erilaisia rajoituksia. Tällaisiin omaisuudensuojan rajoituksiin sovelletaan perusoikeuksien yleisiä rajoitusedellytyksiä (ks. esim. PeVL 20/2010 vp). Perustuslakivaliokunta on varsinkin perusoikeusuudistusta edeltäneessä käytännössä toisinaan arvioinut verotuksen suhdetta omaisuudensuojaan niin sanotun konfiskatorisen verotuksen kiellon kautta. Perustuslakivaliokunta on tällöin kiinnittänyt huomiota veron kohteeksi joutuneen omien valintojen merkitykseen, veron taannehtivuuteen ja siihen, onko kyseessä omaisuuden korvaukseton ottaminen valtiolle (ks. esim. PeVL 5/1988 vp, PeVL 12/1986 vp, PeVL 9/1978 vp, PeVL 2/1976 vp).

9.3 Lakiehdotuksen 10 ja 18 §:n arviointia edellä mainittujen perusoikeuksien näkökulmasta

9.3.1 Johdanto

Esityksessä ehdotetaan, että enakkoperintälain 10 ja 18 §:ään lisättäisiin maininta siitä, että pidätysprosentti voisi tulla voimaan ja sitä voitaisiin soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi. Lain 10 §:ssä säädetään pidätysprosentin määräämisestä eli perusverokortista ja 18 §:ssä puolestaan pidätysprosentin uudelleen määräämisestä eli muutosverokortista. Pidätysprosentin voimaantuloa ja välitöntä soveltamista koskeva säännös koskisi siis sekä perusverokortteja että muutosverokortteja.

9.3.2 Perusverokortin voimaantulo ja soveltaminen 1. tammikuuta alkaen

Verohallinto määrää verovuoden perusverokorttien ennakonpidätysprosentit soveltaen kullekin kalenterivuodelle enakkoperintälain 6 §:n nojalla antamaansa määräystä ennakonpidätysten laskentaperusteista, joka annetaan vuosittain ennen seuraavan verovuoden veroprosenttien määräämistä. Verohallinto laskee verovuoden ennakonpidätysprosentit enakkoperintälaissa säädetyn enakkoperinnän vastaavuusvaatimuksen mukaisesti siten, että ne vastaavat mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Enakkoperinnän vastaavuusvaatimus edellyttää, että verovuoden perusverokortin laskennassa huomioon otettavat tulot määritellään verovelvollisen verotuksessa todettujen tai hänen itse ilmoittamiensa tai tulorekisteriin ilmoitettujen tulojen perusteella olettaen verovelvollisen tulotason pysyvän tulevana vuonna ennallaan kuitenkin yleinen ansiotason nousu huomioon ottaen. Arvioinnissa otetaan huomioon Verohallinnon ennakonpidätysten laskentaperusteista antamien päätösten mukaan vain sellaiset tulot, joiden voidaan olettaa jatkuvan myös seuraavana vuonna. Jatkuvan luonteisiin tuloihin tehtävät kaavamaiset tulotason kasvuun perustuvat korotukset ovat maltillisia, eivätkä käytännössä voi johtaa merkittäviin muutoksiin ennakonpidätysprosentissa. Verovelvollisen aiempina vuosina saamia kertaluonteisia tuloja ei puolestaan oteta ennakonpidätystä määrättäessä huomioon. Lisäksi Verohallinto saa esimerkiksi eläkkeen maksajilta tiedot tulevana vuonna maksettavista eläkkeistä ja ne otetaan enakkoperinnän peruslaskennassa huomioon sellaisenaan.

Verohallinnon määräämän perusverokortin ennakonpidätysprosentin laskentaperusteet voivat siten poiketa merkittävästi verovelvollisen todellisten tulojen mukaisista laskentaperusteista lähinnä silloin, kun verovelvollisen tulot muuttuvat olennaisesti pidätysprosentin määräämisen jälkeen. Verohallinnolla ei tällaisessa tilanteessa voi olla tietoa verovelvollisen tulojen muuttumisesta, joten muuttuneiden tulojen huomioon ottaminen ennakonpidätysprosentissa edellyttää verovelvollisen itsensä reagoitua. Verovelvollinen voi saatuaan tiedon tulojen olennaisesta muutoksesta pyytää Verohallinnolta uuden ennakonpidätysprosentin määräämistä ja saada uuden veroprosentti sovellettavaksi välittömästi tuleviin suorituksiin. Verovelvollinen voi myös pyytää viimeistään joulukuun puolivälistä alkaen myös tulevan vuoden ennakonpidätysprosentin määräämistä uudelleen riippumatta siitä, onko hän saanut tiedon Verohallinnon aiemmin määräämästä ennakonpidätysprosentista.

Edellä esityksessä on tuotu esiin, että Verohallinto lähettää postitse toimitettavat perusverokortit siten, että verovelvolliset saavat ne tiedoksi ennen vuodenvaihdetta ja siten myös ennen perusverokortin voimaantuloa, kun tiedoksianto määräytyy hallintolain 59 §:n 2 momentin seitsemän päivän määräajan perusteella. Tämän vuoksi olisi erittäin poikkeuksellista, että verovelvollisen perusverokortin ennakonpidätysprosenttia sovellettaisiin ennen kuin verovelvollinen olisi tosiasialla saanut tiedon perusverokortin ennakonpidätysprosentista. Käytännössä siten tilanteet, joissa enakkoperintälain 10 §:ään ehdotettu säännös

perusverokortin soveltamisesta ja voimaantulosta ennen tiedoksiantoa verovelvolliselle tulisi sovellettavaksi, ovat erittäin harvinaisia.

Perusverokorttien laskeminen on säännöllisesti vuosittain toistuva menettely, joka on verovelvollisilla yleisesti tiedossa. Lisäksi Verohallinto tiedottaa laajasti vuosittain joulukuussa uusien perusverokorttien valmistumisesta sekä siitä, että verovelvolliset voivat hakea pidätysprosentin uudelleen määrittämistä, mikäli heidän tietoissaan on tapahtunut muutoksia. Jos verovelvollinen tietää tulotasonsa muuttuneen olennaisesti, hän voi siten hakea muutosta ennakonpidätysprosenttiin jo ennen kuin hän saa perusverokortin tiedoksi. Vaikka verovelvollisen veroposti lähetettäisiin postitse, verovelvollisen perusverokortti on joka tapauksessa nähtävissä Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa OmaVerossa heti, kun verokortti on muodostettu.

Ennakonpidätysprosentin muuttaminen eli muutosverokortin hakeminen on verovelvollisen kannalta hyvin ymmärretty, helposti tavoitettavissa oleva ja tehokas oikeussuojakeino. Ennakonpidätysprosentin välitön voimaantulo edistää verovelvollisen asian käsittelyn joutuisuutta sekä verovelvollisen vaatiman muutoksen ja mahdollisten ennakonpidätysprosentin laskentavirheiden korjausten toimeenpanoa.

Edellä esityksessä on kuvattu Verohallinnon menettelyä ja aikatauluja, kun perusverokortti lähetetään verovelvolliselle. Perusverokortin voimaantulo ja sen soveltaminen 1. tammikuuta alkaen parantaa verokorttimenettelyn ymmärrettävyyttä ja sujuvuutta niin suorituksen saajan kuin maksajan näkökulmasta. Tämä edistää myös yleisesti hyvän hallinnon tavoitteita.

Verovelvollisen oikeusturva tai hyvän hallinnon takeiden toteutuminen eivät myöskään vaarannu niissä erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa verovelvollinen ei olisi saanut tosiasiallisesti perusverokorttipäätöstä tiedoksi postitse ennen kuin maksaja soveltaa ennakonpidätysprosenttia ensimmäisen kerran. Perusverokortin ennakonpidätysprosentin laskenta perustuu Verohallinnon käytettävissä oleviin tietoihin verovelvollisen aikaisemmista tuloista. Jos verovelvollisen tuloissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia verokortin muodostamisen jälkeen, vastaa perusverokortin ennakonpidätysprosentti hyvin todellista tilannetta. Jos verovelvollisen todelliset tulot puolestaan poikkeavat merkittävästi Verohallinnon perusverokortin pidätysprosentin laskentaperusteista, verovelvollinen voi vaivattomasti pyytää ennakonpidätysprosentin muuttamista eli hakea muutosverokorttia, jossa otetaan huomioon jo maksetut suoritukset ja niistä pidätetyt ennakonpidätykset. Verovelvollinen voi myös pyytää ennakonpidätysprosentin muuttamista jo ennen vuodenvaihdetta, jos hänen tuloissaan on tapahtunut olennaisia muutoksia. Muutosverokortin pyytäminen on tehokas ja nopea keino hakea muutosta.

Verovelvollisen perusverokortin pidätysprosentti voi olla lähtökohtaisesti liian korkea verovelvollisen todellisiin tuloihin nähden vain silloin, kun verovelvollisen tulot ovat edellisenä vuonna pienentyneet merkittävästi eikä verovelvollinen ole hakenut tulojen muutoksen johdosta muutosverokorttia tai tulot ovat pienentyneet merkittävästi sen jälkeen, kun perusverokortti on muodostettu Verohallinnossa. Tällöin tieto tulojen muuttumisesta on verovelvollisella itsellään, eikä Verohallinto ole voinut olla tästä tietoinen. Perusverokortin pidätysprosentin voimaantulosta ja soveltamisesta 1. tammikuuta alkaen ei siten voi aiheutua verovelvolliselle arvaamattomia taloudellisia seuraamuksia. Ennakonpidätysprosentin muuttaminen edellyttää tällöin kuitenkin verovelvollisen reagointia eli muutosverokortin hakemista todellisten tulojen perusteella.

Muutosverokorttia laskettaessa otetaan huomioon saadut tulot ja niistä pidätetyt ennakonpidätykset. Vaikka verovelvollinen ei hakisikaan muutosta perusverokortin

ennakonpidätysprosenttiin, lopullinen maksettavien verojen määrä määräytyy verovuodelta toimittavan verotuksen yhteydessä. Jos verovelvolliselta on pidätetty liikaa ennakonpidätyksiä, saa verovelvollinen nämä veronpalautuksena takaisin veronkantolaissa (11/2018) säädettyine korkoineen.

Ennakonpidätysmenettelyllä ja perusverokortin voimaantulolla ja soveltamisella 1. tammikuuta alkaen ei puututa verovelvollisen perustuslaissa turvattuun omaisuuden suojaan. Omaisuuden suoja ei myöskään vaarannu niissä erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa verovelvollinen ei olisi saanut tosiasiallisesti perusverokorttipäätöstä tiedoksi postitse ennen kuin maksaja soveltaa ennakonpidätysprosenttia ensimmäisen kerran. Kuten yllä on todettu, verovelvolliselle ei voi syntyä arvaamattomia taloudellisia seuraamuksia näissä tilanteissa. Ennakonpidätysten toimittamisessa ei ole myöskään kysymys niin sanotusta konfiskatorisesta verotuksesta, jota perustuslakivaliokunta on pitänyt lausuntokäytännössään kiellettynä.

9.3.3 Muutosverokortin välitön voimaantulo ja soveltaminen

Verohallinto määrää ennakonpidätysprosentin uudelleen pääsääntöisesti verovelvollisen tekemän muutosverokorttihakemuksen tai verovelvollisen muutoin esimerkiksi puhelimitse Verohallinnolle antamien muuttuneiden tulo- ja vähennystietojen perusteella. Verovelvollinen voi ilmoittaa ennakonpidätysprosentin muutosta hakiessaan myös ajankohdan, josta alkaen hän haluaa muuttuneen ennakonpidätysprosentin voimaan. Verokorttimuutosta haetaan tyypillisesti hyvin lähellä toivottua uuden ennakonpidätysprosentin soveltamisajankohtaa ja verovelvollinen pyytää tavallisesti verokortin voimaantuloa välittömästi.

Verohallinto voi verovuoden aikana määrätä verovelvollisen ennakonpidätysprosentin uudelleen. Verohallinto ei kuitenkaan ennakoperinnän vastaavuutta koskevan sääntelyn johdosta voi käytännössä määrätä viranomaisaloitteisesti verovelvollista kuulematta verovelvollisen ennakonpidätysprosenttia uudelleen muutoin kuin ennakonpidätysprosentin laskennassa tapahtuneen virheen korjaamiseksi. Kuuleminen on tarpeen ennakoperinnän vastaavuuden turvaamiseksi, jotta myös vain verovelvollisen tiedossa olevat seikat hänen verovuoden tuloistaan ja mahdollisista verovelvolliskohtaisista vähennyksistä voidaan ottaa ennakonpidätysprosenttia määrättäessä huomioon.

Verovelvollinen voi pyytää uutta muutosverokorttia aina, kun hänen tuloissaan tai vähennyksissään on tapahtunut muutoksia. Verovuoden aikana tehtävien muutosverokorttien lukumäärää ei ole rajoitettu. Uuden muutosverokortin pyytäminen on siten nopea ja tehokas tapa reagoida muutoksiin. Verovelvollisella on myös mahdollisuus pyytää ennakoperintälain 18 §:n 3 momentin perusteella muutoksenhakukelpoista päätöstä, jos hänen muutosverokorttihakemuksessaan esittämänsä vaatimusta ei joltain osin hyväksytä. Muutoksenhakukelpoisesta päätöksestä verovelvollinen voi tehdä oikaisuvaatimuksen verotuksen oikaisulautakunnalle ja valittaa oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä edelleen hallinto-oikeuteen. Käytännössä muutoksenhakukelpoisen päätöksen pyytäminen muutosverokorttipäätöksestä on hyvin harvinaista.

Muutosverokorttien välitön voimaantulo ja soveltaminen eivät vaaranna verovelvollisten oikeusturvaa, hyvän hallinnon takeiden toteutumista tai omaisuuden suoja. Muutosverokortti perustuu pääosin verovelvollisen omaan hakemukseen, jolloin verovelvollinen voi käytännössä itse valita muutosverokortin voimaantuloajankohdan. Verohallinto ei myöskään tee muutosverokortteja verovelvolliselle yksittäistapauksissa ilman verovelvollisen kuulemistä. Verovelvolliselle ei voi syntyä arvaamattomia taloudellisia seuraamuksia muutosverokortin välittömästä voimaantulosta ja soveltamisesta. Verovelvollinen voi lisäksi pyytää aina uutta

muutosverokorttia. Verovelvollisella on myös käytössään muutoksenhakumahdollisuus verotuksen oikaisulautakuntaan ja edelleen hallinto-oikeuteen.

9.3.4 Arvio säätämisyjärjestyksestä

Lakiehdotuksen ei arvioida olevan ongelmallinen perustuslain 15 §:n tai 21 §:n 2 momentin säännösten kannalta. Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 2 § laeissa 516/2010 ja 53/2017, 3 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti laissa 775/2016 ja 4 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti laissa 516/2010, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 775/2016, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Ennakkoperinnän toimittamisen tavat

Ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä. Jos tässä laissa säädetään tai Verohallinto tämän lain nojalla määrää, ennakkoperintä toimitetaan ennakonkantona. Verohallinto voi määrätä, että ennakonkannon alaiset tulot voidaan ottaa huomioon ennakonpidätysprosentin laskennassa. Yhteensä yli 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot voidaan kuitenkin ottaa verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa muutoin kuin verovelvollisen vaatimuksesta huomioon vain, jos yhteensä yli 7 000 euron suuriset ennakonkannon alaiset tulot on otettu aiemmin huomioon verovelvollisen verovuoden tai edeltävän verovuoden ennakonpidätysprosentin laskennassa.

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkoa koskevan lain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Ennakonkannossa veroa määrätään verovelvollisen maksettavaksi määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää vähennettynä ennakonpidätyksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

Ennakonpidätys toimitetaan suorituksen maksuvuodelle määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaisesti. Jos suorituksen saajalle suorituksen maksuvuodelle määrätty ennakonpidätysprosentti ei ole suorituksen maksajan tiedossa, suorituksen maksajan on toimitettava ennakonpidätys tammikuussa maksettavasta suorituksesta suorituksen saajan edellisen vuoden päätyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaan, jos se on suorituksen maksajan tiedossa.

4 §

Vastaavuusvaatimuksesta poikkeaminen

Ennakonpidätys voidaan toimittaa 3 §:ssä säädetystä poiketen verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun Verohallinnon määräämin muutoksin edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti, jos Verohallinto välttämättömistä syistä niin määrää.

10 §

Pidätysprosentin määrääminen

Verohallinto voi verovelvollista kuulematta merkitä ennakonpidätyksen määrän prosentteina suorituksen saajan verokorttiin tai siirtää tiedon suoraan ennakonpidätyksen toimittamiseen velvolliselle. Ennakonpidätysprosentti voi tulla voimaan ja sitä voidaan soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi.

18 §

Pidätysprosentin uudelleen määrääminen

Verohallinto voi määrätä verovelvollisen ennakonpidätysprosentin uudelleen joko viran puolesta verovelvollista kuulematta tai verovelvollisen vaatimuksesta, jos on ilmeistä, että pidätysprosentti ei vastaa verovuodelta maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen yhteenlaskettua määrää. Pidätysprosentti voi tulla voimaan ja sitä voidaan soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2025 ennakokoperinnässä.

Helsingissä 16.5.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 2 § laeissa 516/2010 ja 53/2017, 3 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti laissa 775/2016 ja 4 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti laissa 516/2010, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 775/2016, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Ennakkoperinnän toimittamisen tavat

Ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä. Jos tässä laissa säädetään tai Verohallinto tämän lain nojalla määrää, ennakkoperintä toimitetaan ennakonkantona. Verohallinto voi määrätä, että yhteensä enintään 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot voidaan ottaa huomioon ennakonpidätyksen perusteiden laskennassa.

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Jollei 4 §:stä muuta johdu, ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan

2 §

Ennakkoperinnän toimittamisen tavat

Ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä. Jos tässä laissa säädetään tai Verohallinto tämän lain nojalla määrää, ennakkoperintä toimitetaan ennakonkantona. Verohallinto voi määrätä, että ennakonkannon alaiset tulot voidaan ottaa huomioon ennakonpidätysprosentin laskennassa. Yhteensä yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot voidaan kuitenkin ottaa verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa muutoin kuin verovelvollisen vaatimuksesta huomioon vain, jos yhteensä yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot on otettu aiemmin huomioon verovelvollisen verovuoden tai edeltävän verovuoden ennakonpidätysprosentin laskennassa.

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkoa koskevan lain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen

maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Ennakonkannossa veroa määrätään verovelvollisen maksettavaksi määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää, vähennettynä ennakonpidätyksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

yhteismäärää. Ennakonkannossa veroa määrätään verovelvollisen maksettavaksi määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää vähennettynä ennakonpidätyksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

Ennakonpidätys toimitetaan suorituksen maksuvuodelle määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaisesti. Jos suorituksen saajalle suorituksen maksuvuodelle määrätty ennakonpidätysprosentti ei ole suorituksen maksajan tiedossa, suorituksen maksajan on toimitettava ennakonpidätys tammikuussa maksettavasta suorituksesta suorituksen saajan edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaan, jos se on suorituksen maksajan tiedossa.

4 §

Vastaavuusvaatimuksesta poikkeaminen

Ennakonpidätys voidaan toimittaa verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun Verohallinnon määräämin muutoksin edelliseksi vuodeksi vahvistettujen veroperusteiden mukaan, jos Verohallinto välttämättömistä syistä niin määrää. Edellisen verovuoden ennakonpidätysperusteiden soveltamisen vaikutus otetaan ennakkoperinnän laskentaperusteita verovuonna määrättäessä kaavamaisesti huomioon.

10 §

Pidätysprosentin määrääminen

Verohallinto voi verovelvollista kuulematta merkitä ennakonpidätyksen määrän prosentteina suorituksen saajan verokorttiin

4 §

Vastaavuusvaatimuksesta poikkeaminen

Ennakonpidätys voidaan toimittaa 3 §:ssä säädetystä poiketen verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun Verohallinnon määräämin muutoksin edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti, jos Verohallinto välttämättömistä syistä niin määrää.

10 §

Pidätysprosentin määrääminen

Verohallinto voi verovelvollista kuulematta merkitä ennakonpidätyksen määrän prosentteina suorituksen saajan verokorttiin tai siirtää tiedon suoraan ennakonpidätyksen

Voimassa oleva laki

tai siirtää tiedon suoraan ennakonpidätyksen toimittamiseen velvolliselle.

Ehdotus

toimittamiseen velvolliselle.
Ennakonpidätysprosentti voi tulla voimaan ja sitä voidaan soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi.

18 §

Pidätysprosentin uudelleen määrittäminen

Verohallinto voi määrätä verovelvollisen ennakonpidätysprosentin uudelleen joko viran puolesta verovelvollista kuulematta tai verovelvollisen vaatimuksesta, jos on ilmeistä, että pidätysprosentti ei vastaa verovuodelta maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen yhteenlaskettua määrää.

18 §

Pidätysprosentin uudelleen määrittäminen

Verohallinto voi määrätä verovelvollisen ennakonpidätysprosentin uudelleen joko viran puolesta verovelvollista kuulematta tai verovelvollisen vaatimuksesta, jos on ilmeistä, että pidätysprosentti ei vastaa verovuodelta maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen yhteenlaskettua määrää. *Pidätysprosentti voi tulla voimaan ja sitä voidaan soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2025 ennakkoperinnässä.

Valtioneuvoston asetus

ennakkoperintäasetuksen 4 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintäasetuksen (1124/1996) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on
asetuksessa 821/2018, seuraavasti:

4 §

Ennakonpidätyksen toimittamistapa

Jos verokorttiin on merkitty tuloraja, ennakonpidätys toimitetaan verokorttiin merkityn ennakonpidätys- ja lisäprosentin mukaan. Ennakonpidätys lasketaan ennakonpidätyksen alaisesta tulosta ennakonpidätysprosentin mukaan verokorttiin merkittyyn tulorajaan asti ja tulorajan ylittävältä tulon osasta lisäprosentin mukaan. Maksajan on otettava tulorajassa huomioon maksettavan tulon lisäksi kaikki verokortin voimassaoloaikana maksamansa suoritukset, joihin verokorttia on käytetty tai joiden ennakonpidätys on ennakkoperintälain 3 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla tai Verohallinnon ennakkoperintälain 4 §:n 1 nojalla antaman määräyksen nojalla toimitettu edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .